

Borre

Publication/Creation

Middle 17th century

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/kxebvv53>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

A 187

~~133~~ 1472
1560

944

MS. No. 145.

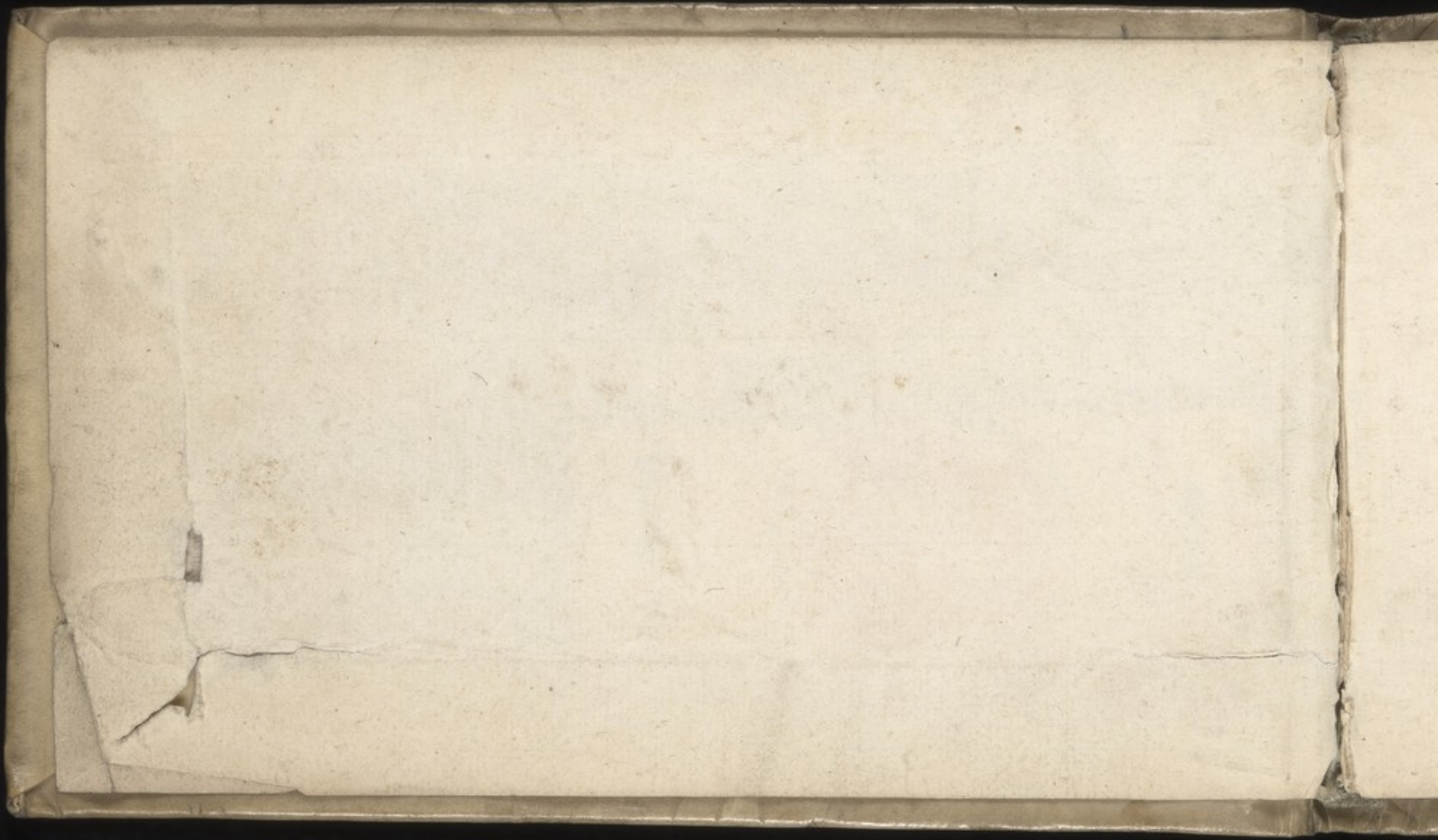
ACCESSION NUMBER

42809

PRESS MARK

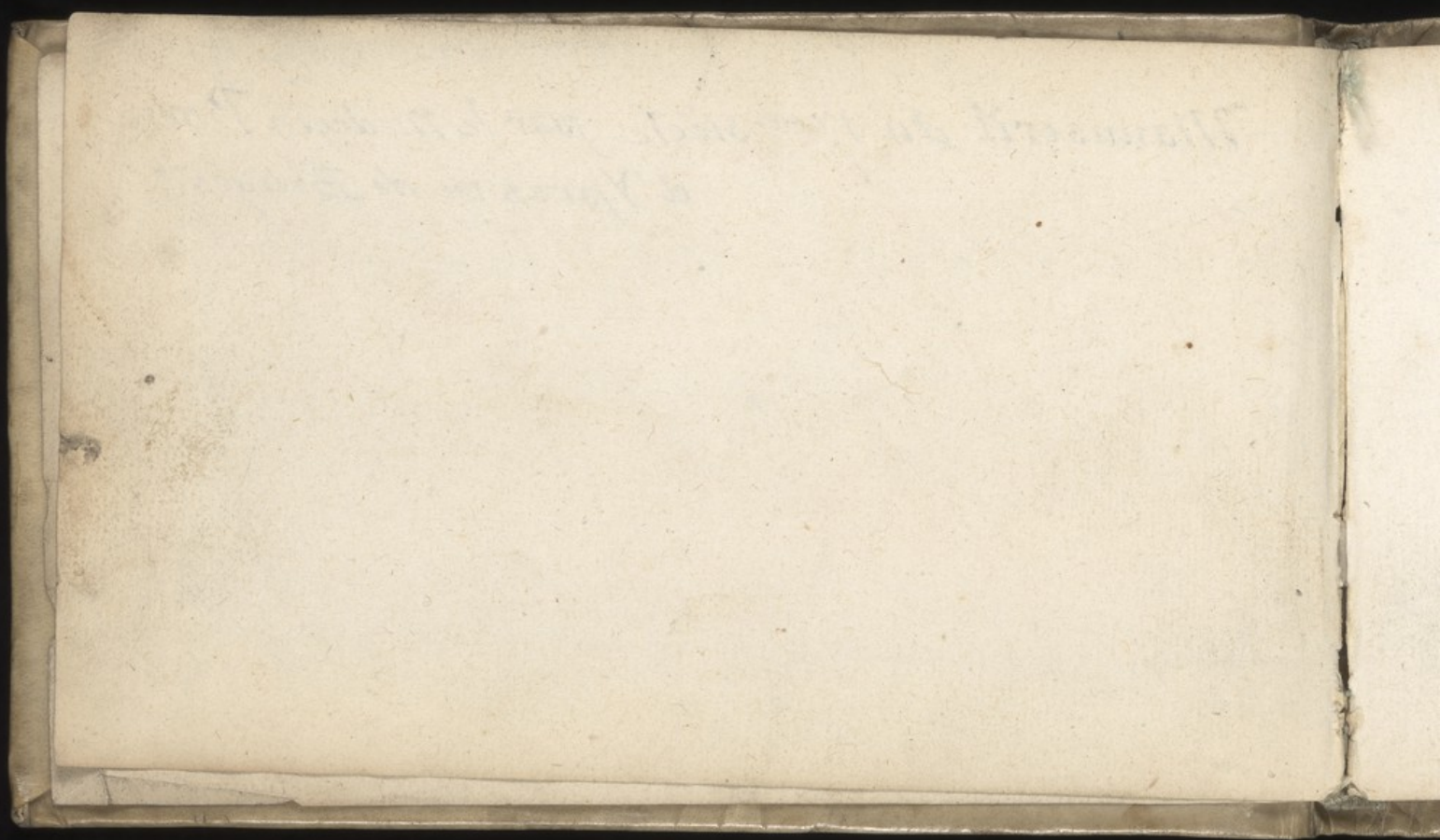
2

17th Cent Medical MS. by Dr Borre
of Bruges on podagra.

42869

Manuscrit du 17me siècle par le Médecin Borre
d'Ypres ou de Bruges ?

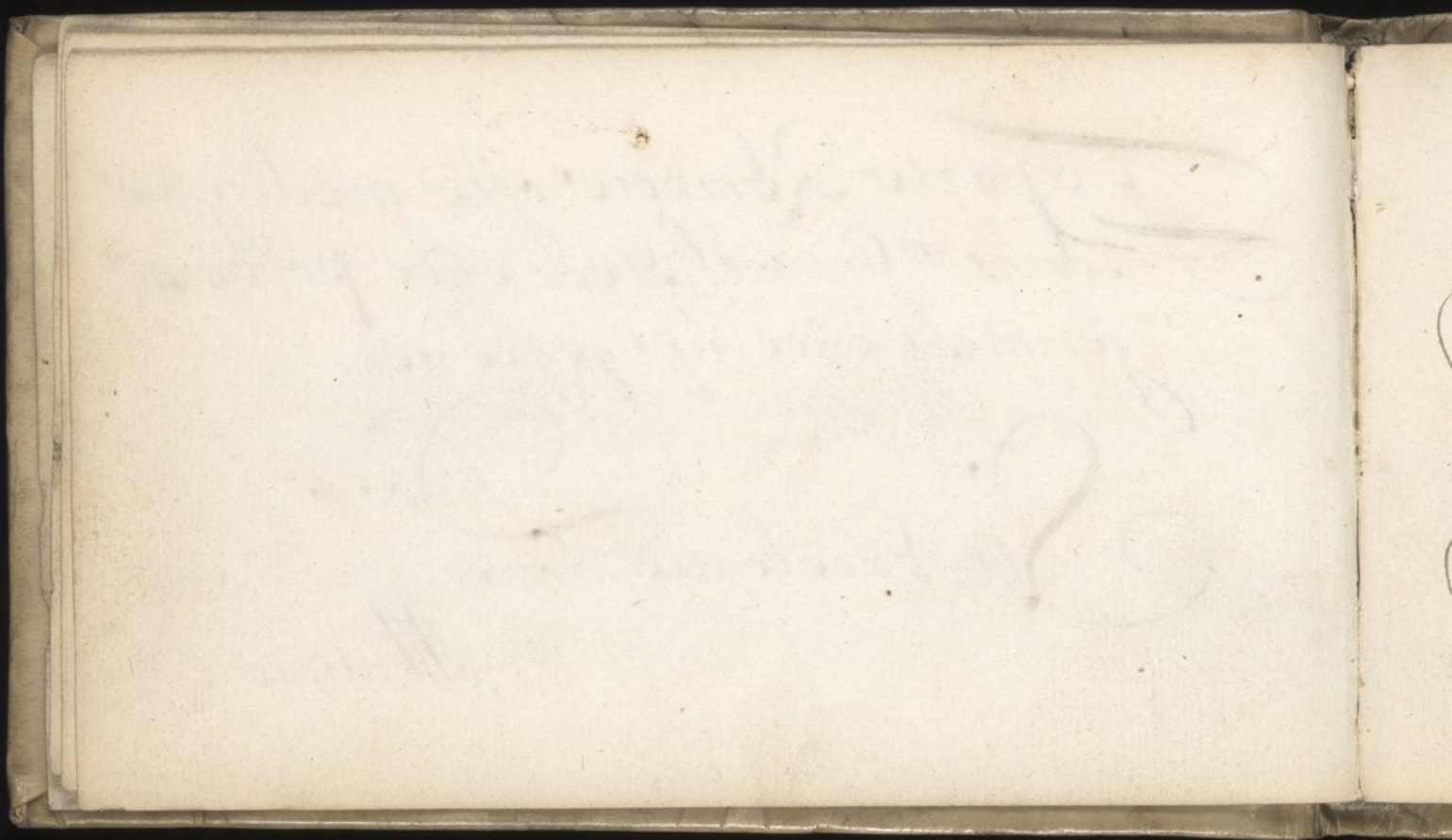

Medecijn - boeck.

De parte Remedie ofte medecijne
tegens t'Graveel steen ende podagra
gemaeckt ende uijtgegeuen.

Sijn Excellentie Vorre
Door
Medicus

5.
Sreffelycke end geprobeerde
medic voort Gravvel.

Deout Müsschaaten, Generaalbesien,

Baackelare, Mispel-kernen, Hartshoorn,
van elck een loot, stoott al tot
poeder, ende mengt het onder
den, hier van geeft den patient
alle wecken drienmaal, dan soo

veer als gyt niet stark onzeest
soo soll gyt maar eens ofte tweed,
mael toe vooch gebruikhen,
yeder wijs soo veel als den
oekernoot groot niet veat -

Blyjn, den iijc den ghy te edde
gaat probatum est.

En ander.

2.

De cent witte amber, Neetelsaat
leex een dragma, het saadt
van onderharen een loot, stoo,
tot tot doodde, daer van
gebruikt suoryend een

Dragma ofte anderhalff, te weeten
met rijnsche Wijn Dragma is het
vierendeel van een loot.

En ander

De sout Misschaaten, mispel-kerne,
Brem-zaat, Crijken over Zee; van
deer don dragua; Wortel van
Bevernelle, Soethout, Pieterselij-
saat deer don dragua, Geneverbesien

du loot, Sijcker landij du loot,
stoot tot doodse, moutgt tot
otidse du, daer van maestuden
gebruichen du loepel vol met.
Blye ofte pieterselij-waater niet worden. C.

4.
Stou: Afdout oly van Schorpioenen,
van dille, en oly van Camilleen,
deex dou loot, mouggt got vinder
dou, duds maechet veern, eefticht

hier medde de plaats der figure
I sal overgeven C.

5.
I Hou: vident den vordel afsele

van Hynguerets-rancken, Sponcie-steen,
Jooden-steen, Leex vier loot, Amber
twee loot, Cameel den galff loot,
meer de Sponcie-steen dudo Jooden,
steen mostuou dorst veel kleyn

vrijden, doet alsdan de Amber daer
vondt die dode daer naer de Ascle^{de} Canneel,
rekomt dan twee loot vout podder,
doet daer by vier loot sijn suiker,
bindt in een sebroen over hien, sijdt

dat in een pot zyns een vierde
part in, drinckt hier van: te weten
do vryjn, tis een goede drauck
juongens warm sine savonts hout
soo veel-maal als u god drinckt
s'zal goet zyn. C.

Im den steen te doen breecken ende affgaen.

Det Broogeltien dat men gyt Coninckie
noemt wort van de oude griekse

58
De gronden seer goet gepreessen
als met raauwe kapt ende met
sout vermenght ende t. selve eet,
want got drijft den steen door
wijne fantwijs nijt en laet geen

steen meer vassen, dit voogetien
is ook goet gedroecht en gepoedert
sind bewaert om t' selve te gebruiken,
hou alsuidt van oven heeft, drincht
van dit poeder alle morgens met

warmde zijn, soo sal de steen
vergaen, Doch het is wuylig alder,
est dit Woord: Hoogheit en
is den jonge van ij. Gode, die
alrede te suijde estoot word,

ingegedruen geweest, ende den steen
is ghu in vierdaagen dadelc door
gemorselt ende met de wrijnd
affgedruen @.

7.

Een ex parte salff voor t'Gravel En
steen om de lenden te smeerem.

Devent olij van Geluwe Belierden,
Camillen. In olij van Broelen deex
drie loot, foot ongedoute Booter.

Twed loot Dille-saat, gestooten
Camillen ou Ende-smout Decx
son loot, mengelot veel onder
ou, laetot faamou twee ofte
driemaal overvalle, ende roort

daer naer drie Eyer-dooren daer
in, hier in de gesmeert de plaats,
se der fymme.

Stou ^{9.} deent saet van groote

Neetelen ende pieter-seelic Zaat, van
elex een loot, Venckelsaat een dragma,
stootet al. vol kleijn, doet daar
bij witte Suiker 800 dragma, geeft
den patient daar van alle weeken

een dragua, son kindt $\frac{1}{3}$. deel
van een dragua. C.

Stom reddent t'fap van Lamoenen,

Zieroop van Heems-wortelen, de
den loot, Nooten-musschaat, Brem,
zaat van deen een galff vierdudeel.
loot, Rijnsewyn een galff Eemortien,
dit drauctie soutijts smorgens.

ingedroonden, maar of dit niet
genoeg vordert ofte afdrift,
Joo gebruikt op een ander wege,
Jou den galff loot Salprunella
niet zoote Rinse sijn ingedrooven?

Stouwdout t' sap van pareye
druyn en Radys, van vlock von
pigt, van Lamoenen, van

Glaskruyt, en Mijsenoor sex een
mündetie, alle deese soppou moet,
men met malhande laten
staen rijzen, & daer naer mit
den zolm overgegaelt, dit waater-

Kanmen drincken fontijts suorgens
een dronckie, ende men maect
oock med blaas spijten, het Quin,
oet allouphoud de steen ende
so fall in een aertachtigge sultege

Stoffe pueren loorden. 2.

JJ.

 Hou vout een gelff loot

Veneetsche Terpentijn met een ainkelblat
nat gemaakt ende daar in gewelt
ende alsoo suorigens ingewonden
is ocht heel goet Q.

Item: Scrut de plaoster Diagon.
minis. goudout, door kuddet die
vade vooch met oly van Schoe,
pienen strijkt op den ledder
Joo dick als den rugge van

een mes, legt die op de pijnne, laatsse
daer denige dagen op liggden het is
soor godt ☉.

13.
Hou Kernt Duyvendreck, doet daer

af een glas half vol, giet
daar op godden Bly-azijn tot
dat het glas schier vol is, latet
seven daagen staan weeten,
drinckt daer van des morgens

van desse aZijn een godden douch
warm, het maecht de stou tot
fant dudo men veert gom sonder
segeed quijt?

19.

2
Recept: Weout Terpentijn een ous, Gersten,
waater twee Daeghske Weijn,
rijtdu, een ous van een Hoent,
der Gij. Sieroop van alkea so
veel het genoeg is, oft dadr

van bequaam soot is, maect dat
tot u, drinckt daer van alle
morgens den godden dronck tot
dat het uijt is, (nu maect or ook
bij u u segruxoe salprunel

Dit voorst: sal een apotwecher
moeten toemaken alsoe men
get seue niet ouder dan kan
bruyden voor du al een mont
gesien gelst ?

Stom: wortel Scholophandore, Vene-grick-
wortel, pieterseely-wortel, vnde Glas-
krüjt van deex een gaudtvol, koocht
dit in een kannen Bijn op twee

daer part in, dan dooyd daer
doot daer by Voor loode fluyt
vond Spiritus Salis, daer von
smorgens end Salis, daer van
~~smorgens ende~~ Savonts den

bedijn roomet jou godrouden ?

16.
Voort Graveel als hij opt slimste is
twelck men kan uyt schryven ende tot
den apoteecker laten voemaecken.

R Terbent lote $\frac{z}{3}$ ss
Olij amang: dulci $\frac{z}{i}$
Ocolorum Canceri ss
Croci britani ss
Sacchari althea
Sir althea \bar{a} $\frac{z}{ij}$

Bym vianant. q. s.
M. J. Kanstus.

Dit waer in gedwonden ende veel toegedocht.

17

Alfde groote pijnne brandige Ende
bloedige waater is.

R. Sem a. frigidos
Papaveris albica ʒss

hord ad: Crepatin Cord 3j
Siad emissio ex a. q.
hord ad 3j
adde Sur althea 3j

Van der godd'orige gedronckes.

19.

In t' waater te doen affrijven voor
die niet waaterden in kan.

De edelheit sigelshon, dat de.

Dit seijt in een Ockernoot, een
dragua swack; dit gepulvert in
noemen smorgens met een dronck
warm Wyn (Bittere amandelen
gegeten, is oock goet)

19.
Sup^o ontloopinghe des praeters
Hout droogel Mintel den

handvol, koocht het op in andouzalff
dijet Roode-wijn, drincket soutyt
daer smorgend den godden drinck
van, oock wel over dagh naer u
gode drincken.

20.
Noes voor ontloopinghe des maatoers.

Isont een Hoenderstrop leggt
die op t vier oft d een Rooster

ſoo langh tot dat ſij droogh gewoght is
om te ſtooten, maket tot rodder,
wendt het ſchene in met roode treckend
Wijn, ofte wat Azijn en Blaatter,
ſavonts worden oeten vervolgt

dat 3. a. 4. daagen naer mal handres
t^r sal gewis geyden è.

21.
voor Koude pisse

De voorgaende middelen dacht
Terpentijn oudde hout is daer
goed toe, ofte Terpentijn alleed,
nigc als worden verghaet is C.

De fte redduit at Vrietsol van
zwarte delbesien - blaaderen, ofte
doen sieden geworden dind voor
de vons gegonden C.

23.

Segens Folge

Deer Camillen een Bandvol

met Weat Oranie-schil gestooten
ende Weat d'Nooten-müschaat,
kocchet op in Wijn ofte Bier
den pijn, ende dan met Weat
Suiker soet gemaakt, drinckt

daer warm altdinst Van C.

Die veldont cranie-schil gepoed,
delt dou gaelff loopoetion vol,
drinckt dat warm in met dou

Salff middelic Camillen waater saate.

S

24

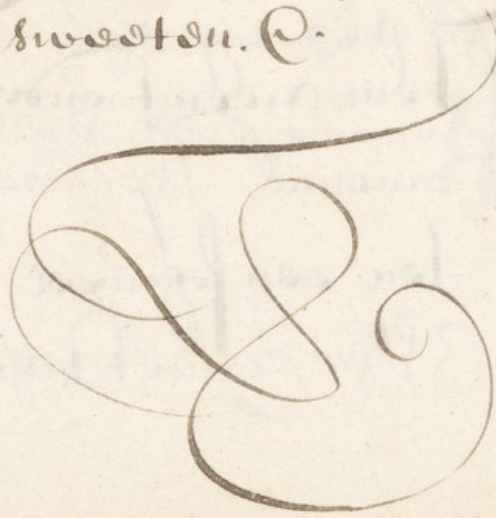
ijet Mijzen-oor ende Bevernelle
in Bier, drucht daer van savouts

ende smorgens altijt den varen douch,
ende veldt acht dat got lichaem
altijt open blyft door purgafy ald
andere. C.

25.

Stem veldt oide Trakel een
dragua, Deptanus kledij gestoo,
hou een segruol, mougt met
Vijn, driucht get des suorgous

meesteren veel warm, blijft daer
op liggen sweeten. C.

Treffelycke ende geaprobeerde Redd,
medien voort p.odegra

De Conduyt v.oorloop van Brandenburg,

den galf miltitis, doet dat bij
den galf dragma opium, maect het
soel warm als gij t'vondraagen
cont, doud smoot de plaats der
rijne t' sal geyen. Q.

F en anders.

S oont Baackelaer, Amijs

Genezeebesien van een aigt loot
Kloijn gestooten, dan in een pint
Bijn - moer godown, wort onder
een, ende legget op de rijn
I' sal goepoue.

In exparte pleyster voort' podedgra.
Bedint oly van Kieboresen-Zaet,

Maar soo ghy die niet krijgen
cint, soo ordout olij van Roosen
den salff vout, Cerijs een
vieroudeve, Spaensche - Seep twee
oude, maekt gior aff een pleijster,

loyst die op de inflamasy off
brandt. C.

30.
En ander dat ook export is, alsse

hitte ende groote pijn is.

Edout Koelen-dreck, mengst die
met veat Azijn ende Saffraen
strijcht op doekou, legget

Op de inflansie, dat vordrift
de gittel fdoor gaost. (C)

Tot slot sijn dienen hier eenigle
spurgasien dienstigh door

de Gravecligle, men kan daer uijt
neemen welcken men best kan
inneemen t' sij Conserff drancle
ofte pillen.

R pulp: Cassia ʒi

Tamarind - - - ʒ. ʒ
Pulver Rad Sulap ʒ i
de agridie gr. XII
oly anile agut m
M. f. Conserff. Voor ʒ. maal.

Ofte gebruycht dit drauckien.

R. Manna disob ʒv
pul. Rhei . . . ʒss
Cremortartre ʒi
a. q. Cinamonij partum
M. J. haustus Dood eeu roijb.

In ste goerijckh voo pillou

Catholicum

pill auziar loge a 7 B

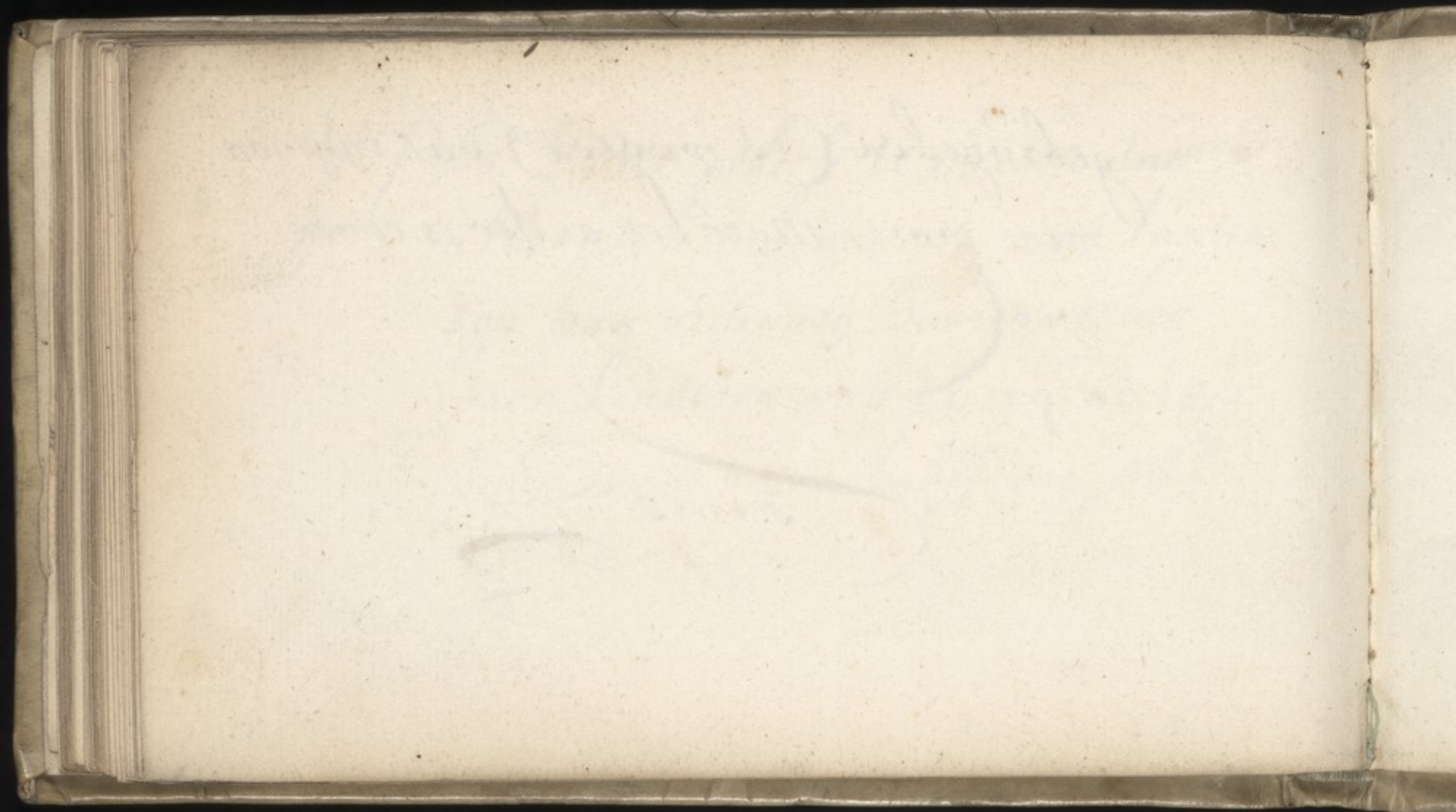
M. J. pillub.

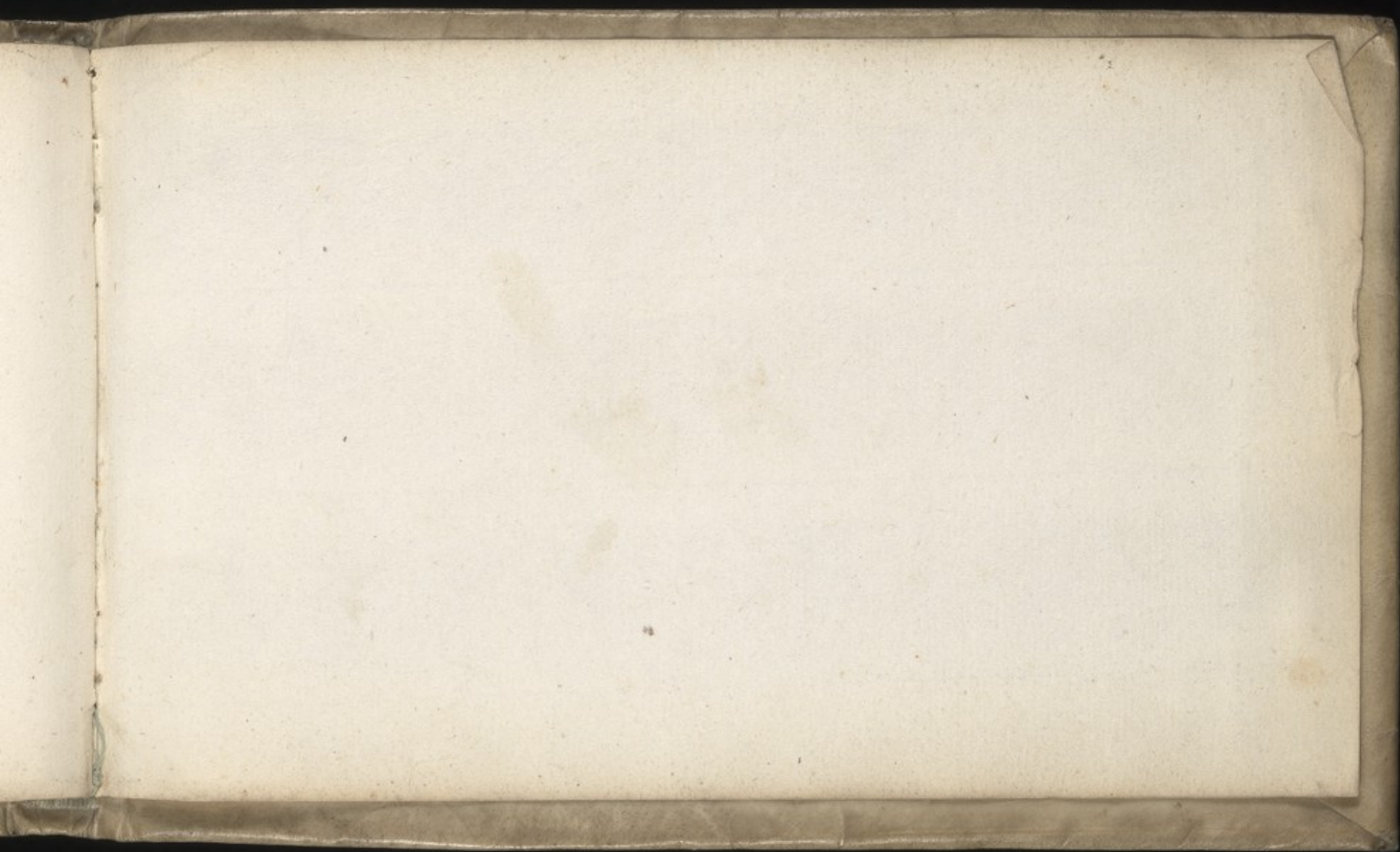
Doot edu redys in te udomdu.

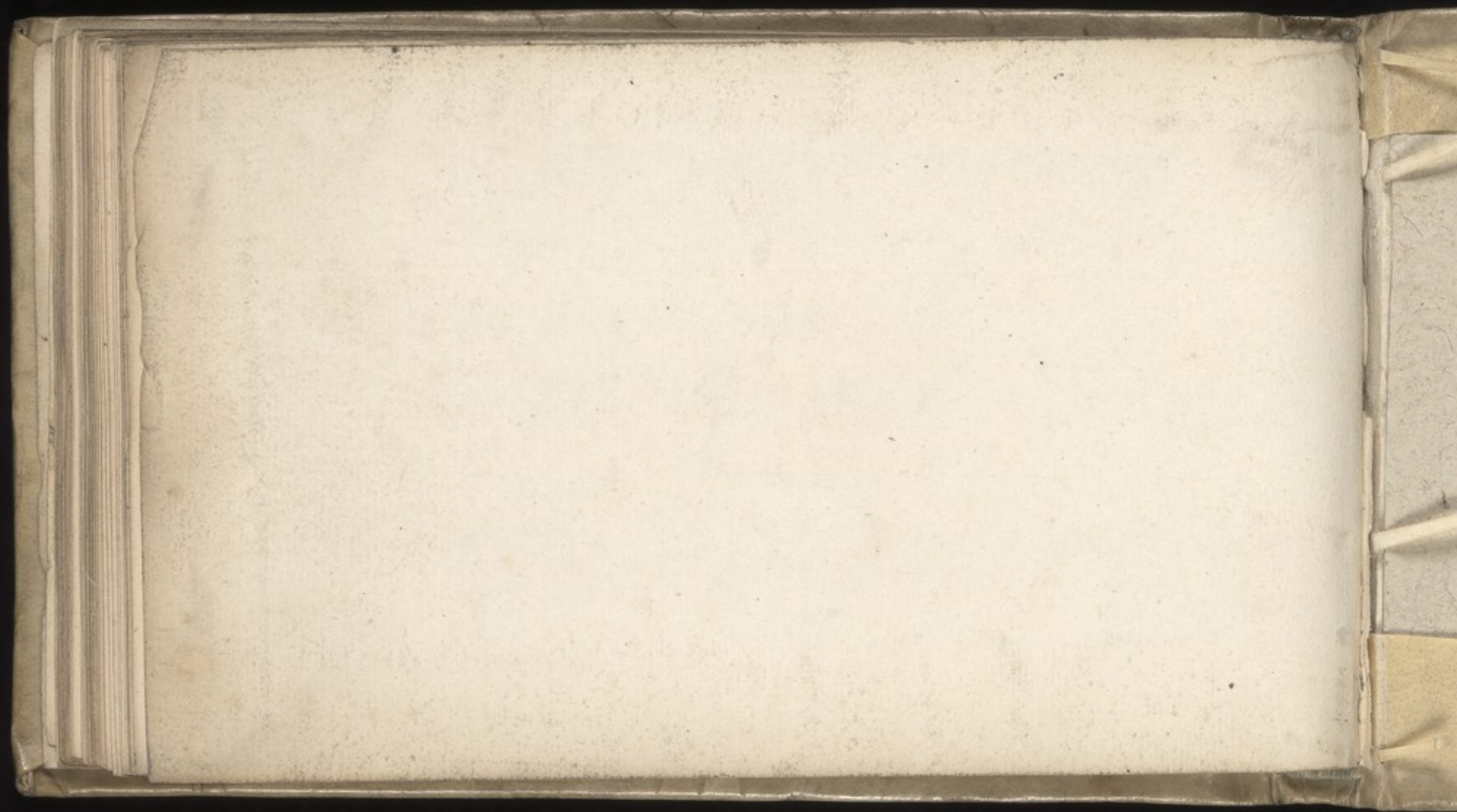
Den Leeser gelieft te weten dat
alle deese ordenantien voor luyden
sijn van ordinarij Jaaren, maer
voor Kinderen van 12. 14. ad. 15.
Jaar moet maer halff soo veel

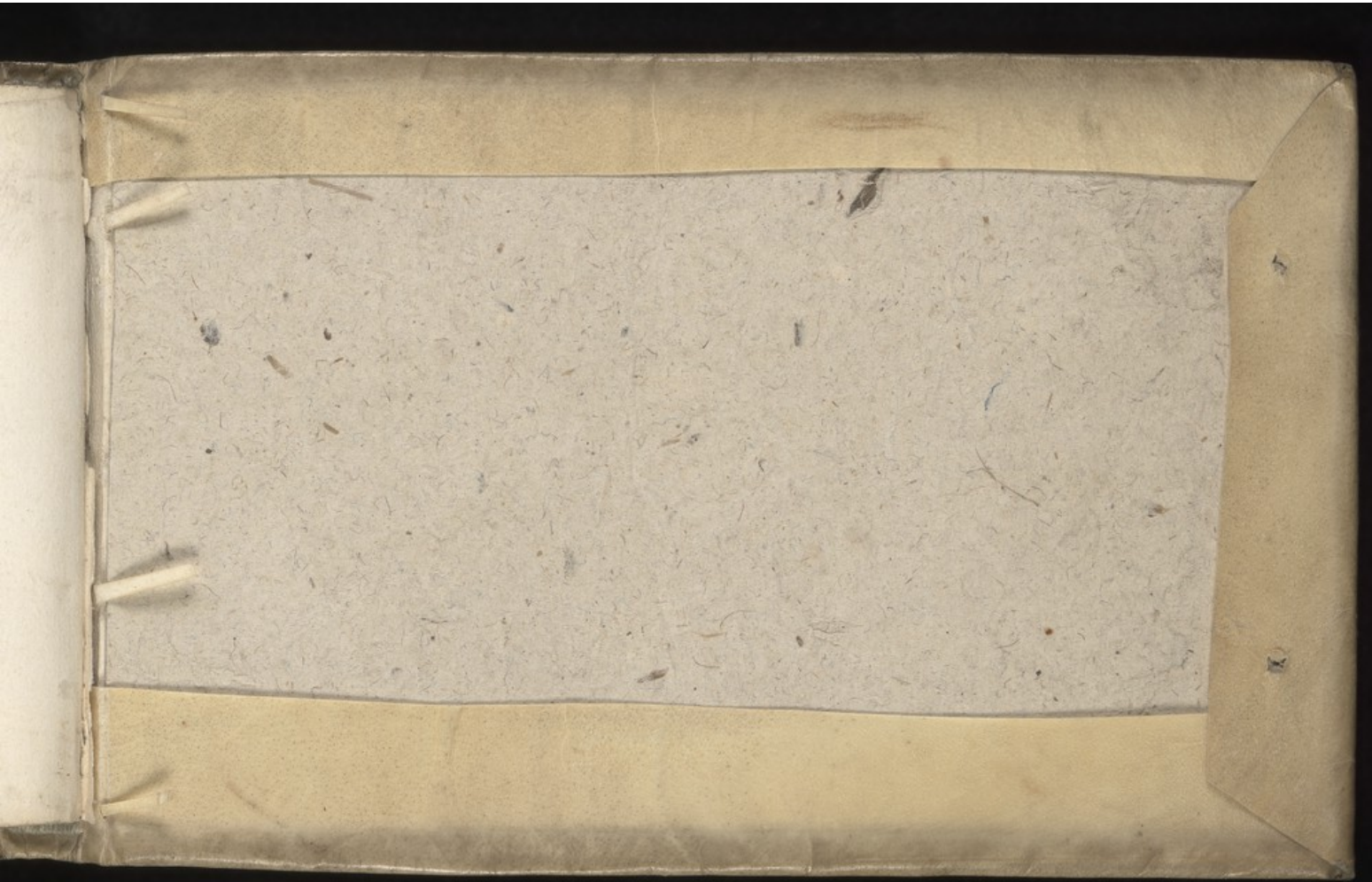
gebruycken (al weten I dat ingenoo,
men wort, maer het ander is eenen
veel.

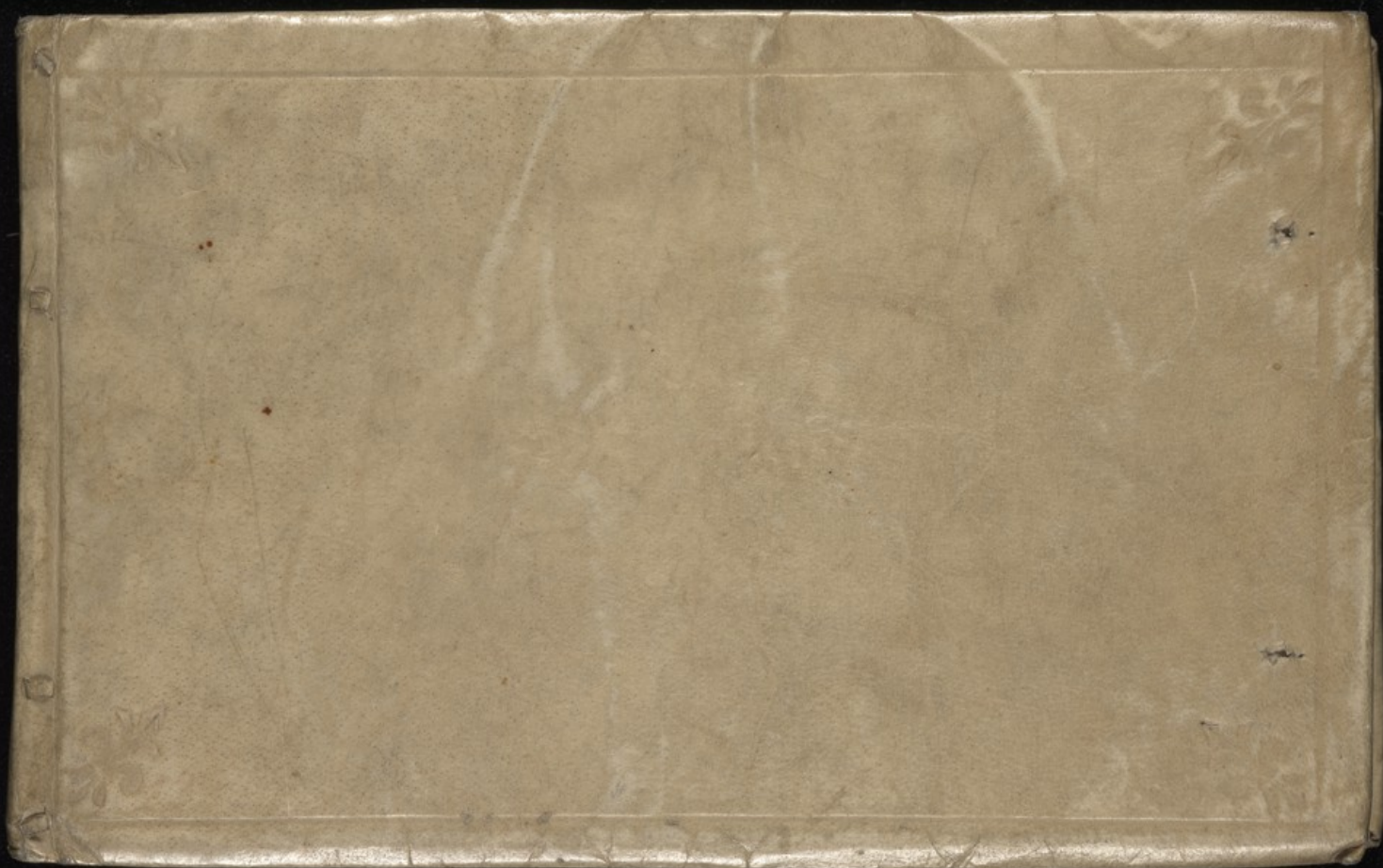
Finis

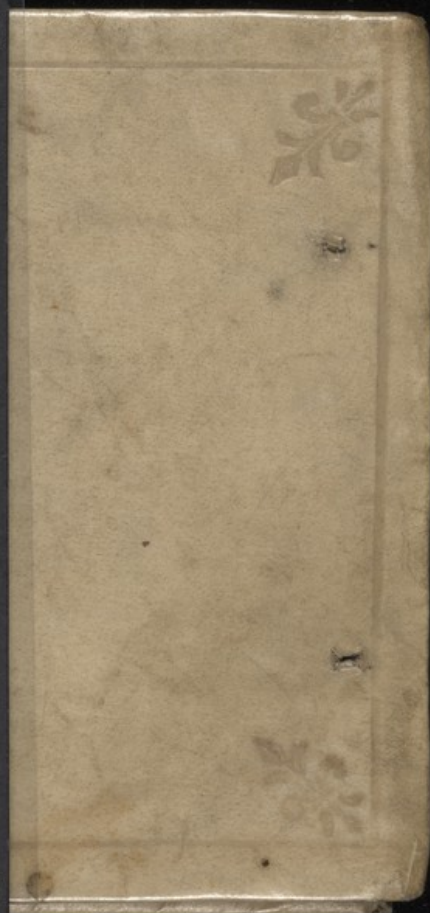
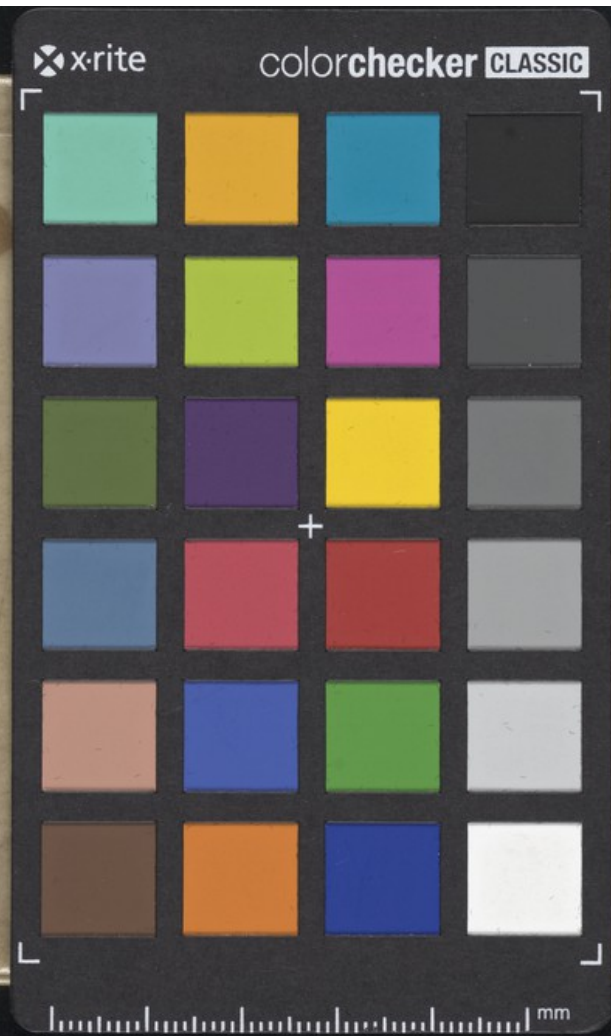
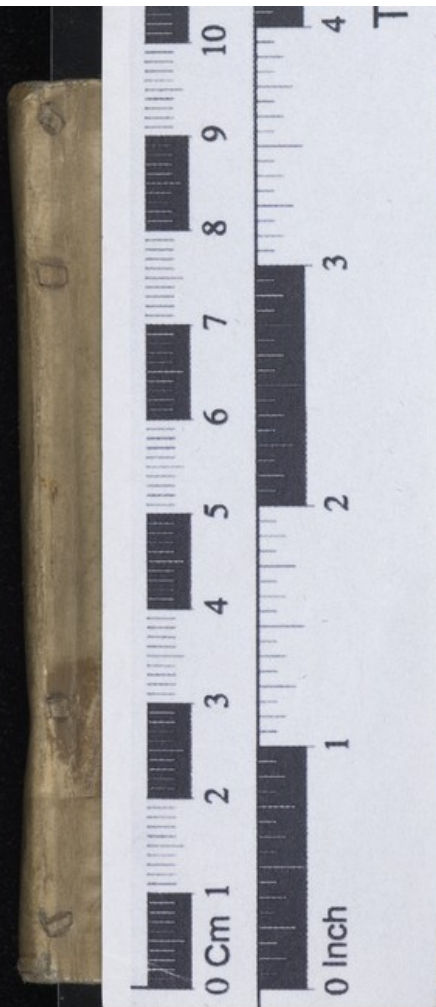

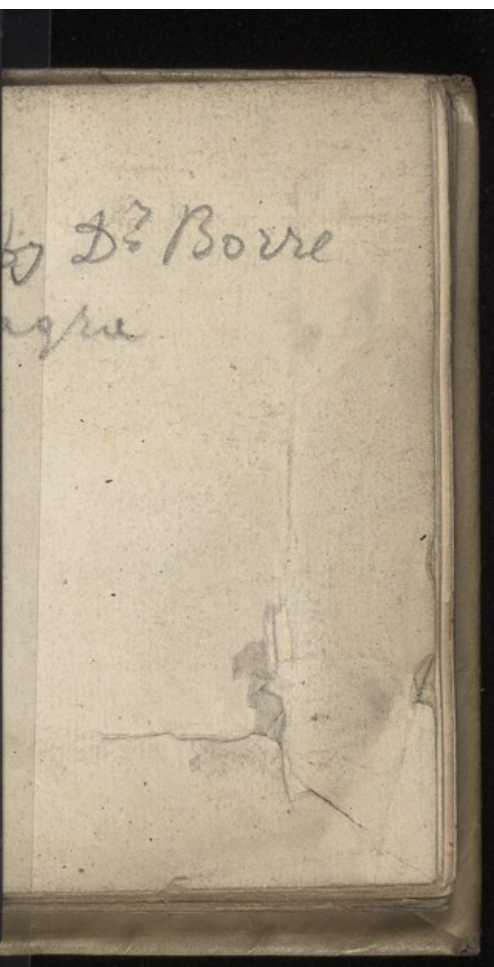
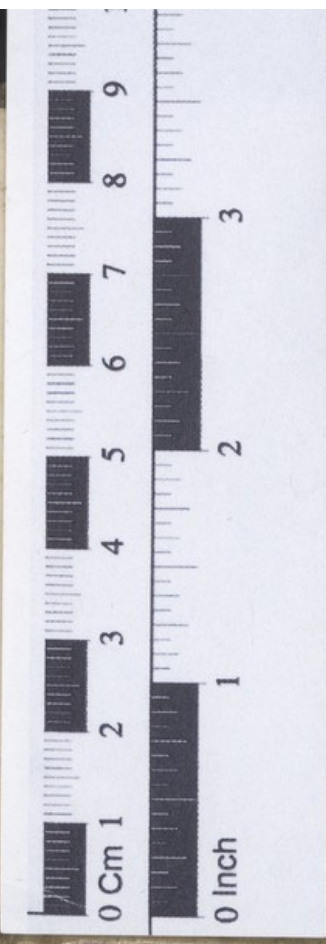

by Dr Bourre
agra